at ſupp̄ de me punitio in modum
qui ſequitur ⌊Sicut ablactat⁹⌋
.i. ſicut puer abſtract⁹ a mamilla
matris priuatur cõſolacione con
ſueta dum adhuc deberet recũbẽ
⌊ſup matrem ſuã⌋ dulciter lactẽ
do ⌊ita retribucio in anima mea⌋
ideſt ſic a me ſubtrahatur conſo
lacio diui **Caſſ** Ac ſi dicat. Si
na ego te preſũp
ſi ſupbiẽdo cõtempnere tu me me
rito videis abijcere. Poſt q̃ humi
litatem et manſuetudinẽ ſequẽdã
cõpetẽt edocuit. vnũquẽq; fidelium
monẽ vt cõfidẽtiã ſuam ſẽp ponat
in dño dicens ⌊Speret iſrahel in
domio⌋ .i. populus chriſtian⁹ ⌊Ex
hoc nu nc et vſq; in ſeculũ⌋ idẽ a p̃
ſenti vſq; ad eternitatem futuram
ſic ſextũ pſalmũ ↄpendioſo fine
cõcludit vt ſancte humilitati cõue
niret ipſa breuitas dictõnis Mira
bilis nimis eſt hũilitas. que ideo
maxime ĩter virtutes precelſas ho
norata cõſurgit. qm̃ altiſſime ma
ieſtatis dignacio eã aſſumpſit
Collector Hanc dei filius de cẽ
lo deſcendens in ſe demõſtrauit vt
hoies p eam celum aſcendere doce
ret: qm̃ qui ſe humiliat exaltabit
Per dñm nr̃m ihm chriſtũ q̃ eſt
benedict⁹ in ſecula ſeculorũ Amen

pſalmus Cxxxi

Memento do
mine. Titulus cãticum
g̃duũ Gloſa . In
hoc. xiij. gradu iam hũilis agit
de edificatione ſpiritualis domus
dei ſicut dauid ad litterã voluit do
edificare domũ materialem. Et cõ
grue poſt gradum hũilitatis agit
de edificacõne ſpũalis dom⁹: q2 p
hũilitatem efficit quis domus dei
Vnde pp̃ha ait. Sup quẽ req̃eſcet
ſpirit⁹ meus niſi ſup humilẽ et q̃
etiã a timentem verba mea.
Caſſio. Prima igit narracõ
ne dñi criſti verba re
fert quibus patri ſuo pmiſit ſe re
quiẽ nullatenus ſumere niſi pri⁹
vẽ religionis affectũ hũanis pec
toribus infudiſſet. Vnde dicit
Memento dñe dd ⌋ Si pp̃ha da
uid hoc dixiſſet: de ſe potuiſſẽ
dicẽ Memẽto mei Sed vt alterum
figẽret dixit Memento dñe dd .i. xp̃i
q̃ ei⁹ nomine vocari voluit: de cuius
genere aſſumpturꝰ erat carnem
iero ⌊et ois mãſuetudis eius⌋
. q2 nõ cõtendit neq; clama
uit: ſed ſicut agn⁹ manſuet⁹ duct⁹
ẽ ad mortẽ Caſſiodorus Hoc
certe quõ poterat de ſe dd pp̃heta
dicere cũ ſe meminiſſẽ vriam ethe
ũ ppt vxorẽ ei⁹ crudelit occidiſſe.
Vñ ip ſi⁹ penitẽtie glorioſũ extat
exem **hugo** ⌊ſicut iurauit do
plum mino votum vo
uit deo iacob⌋ quaſi dicat Ad hoc
memento xp̃i hois vt impleat qd
firmiter pro **Caſſi.** votũ itaq;
miſit . filij fuit vt
pprie incarnacõis aduentu reconſi
liaret pri ge **hugo** Sẽ nũq̃d
n⁹ hũanũ potrãt cri
ſt⁹ iplere qd pp̃oſuerãt. conſtat q2
ſic q2 de⁹ ẽ et h⁹ credebat pp̃ha. Qua
re g̃ precat hoc duplici rõne pbat

Vt

Primo vt oſtēdat ꝙ quicquid h̄z
xp̄s: habet a p̄re. Vñ ipſe ait Jo.
v. Non poſſum ego a meipſo facē
quicꝙ̄. Scḋo vt oſñdat ꝙ ſic volū
tas ꝑmittēdi eſt a deo: ita ⁊ facul
tas implendi. Vñ Aug⁹. Nemo p̄
ſumat ſuis virib⁹ q̄ vouerit. Qui eñ
te hortatur vt voueas: ipſe te adiu
uat vt reddas. Et hoc eſt qḋ dicit
Apo⁹. ad Philip. ij. Ipſe dat ⁊ vel
le ⁊ pficere ꝓ ſua bona voluntate.
Votū aūt xp̄i hoīs exponit cū ſub
infer **Nico.** ⌊Si introiero⌋ id
tur. eſt introibo.

Caſ. ⌊in tabnaculū dom⁹ mee⌋. hoc eſt i celeſtē habitatio
nē in quā xp̄us poſt reſurrectōem
ſuā cū aſſumpta carne videtibus
apl̄is introierit. ⌊Si aſcēdero⌋ .i. nō
aſcendā ⌊in lectū ſtrati mei⌋ .i. i ſuā
requiē: q̄ eſt a dextris dei: vbi eſt re
quies ⁊ finis laboꝝ. ⌊Si dedero ſō
nū oculis meis⌋. Somn⁹ iſte itel
ligēdus eſt req̄es mortis tribuane
⌊⁊ palpebris meis dormitatōem⌋.
⌊Et req̄ez tp̄ib⁹ meis⌋. Hec oīa
hūanitati xp̄i ɔuenire noſcitur.

Jero. In quib⁹ nō ſe ḋ hoc mū
do ad celū redituꝝ polli
cetur: niſi pri⁹ dignū deo p̄ri locū
vel eccleſie ɔgregatōe: ſua reſurre
ctione ɔſtrueret. Vñ ſb̄dit. ⌊donec
inueniā locū dño⌋ in pectorib⁹ cre
dentiū ⌊tabnaculū deo Jacob⌋ .i. ec
cleſiā: in q̄ vere militant filij Jacob
videlȝ chriſtiani q̄ ɔtra temptatio
nes vitioꝝ luctari non ceſſant.

Caſſ. Locus enī dn̄i eſt tabna
culū pectoris chriſtiani.
⁊ atria eccleſie catholice: q̄ ille tāꝙ̄
celū ſp̄ inhabitat. Et tabnacula ſi
bi ex nob̄ ⁊ i nob̄ fecit: qñ ipſe nos
et̄ne vite ꝓpria miſeratōe reſtituit.

Aug⁹ Habet ergo dñs locū
in corde fideliū ꝙ vnū
eſt cor oīm in caritate copulatoꝝ.
Vñ de eis ſcriptura dic̄. Erat illꝰ aīa
vna: ⁊ cor vnū in dño. Multi āt ne
faciāt locū dño ſua querūt: ſua di
ligūt: ſua p̄tāte gaudēt: p̄uatū ſuū
ɔcupiſcūt. Qui autē vult facē locū
dño: non de p̄uato: ſȝ de cōmuni de
bet gaudē. ꝓpter illa q̄ ſinguli poſ
ſidemus exiſtūt lites: inimicie: di
ſcordie: bella int̄ oēs: tumultus:
diſſentiōes: homicidia. Nunq̄d ꝓpē
iſta q̄ coīter poſſidem⁹: litigam⁹. ⁊c.
Aerem iſtū coīter dicim⁹. ſolem cō
muniter oēs videm⁹. Beati ḡ q̄ ſic
faciūt locū dño: vt p̄uato ſuo non
gaudeāt. Abſtineam⁹ ḡ nos frēs a
poſſeſſione rei p̄uate: aut ab amo
re ſi non poſſum⁹ a poſſeſſiōe: ⁊ fa
ciamus locū dño. Hoſpitari a te
vult xp̄us. fac illi locū. Quid ē: fac
illi locū. ⁊c. Noli amare teip̄m. illum
ama. Si te amaueris: claudis ɔtra
illū. ſi illū amaueris: apis illi. Deīn
oñdit quō eccleſia eſt dño edifica
ta: dicens. ⌊Ecce audiuim⁹ eā in
effra ta⌋.

Jero. Effrata eſt bethleē
. vt legitur Geñ. xxxv
vbi primū eccl̄ia eſt audita. ꝙ in
ipſa xp̄s dñs carnē aſſumpſit. In
hac ⁊ Rachel iſrl̄ dilecta quieſcit
q̄ tipū geſſit eccleſie. ⌊inuenim⁹ eā
in campis ſilue⌋. ꝙ eccleſia collecā
eſt ex gentibus qui tanꝙ̄ inculti ⁊
indocti dicti ſunt **Caſſ.** ſed facti
cāpi ſilue. ſunt ex

agreſtib9 manſueti. ⁊ ex ſterilib9 fructuoſi: ex ciuibilibȝ deonū tēpla chriſti domi**Iero** Iſtreibi9 nantis in tabernacu lū ei9 nos qui in vna domo eccle ſie cōgregamur p dn̄m adorabi mus in loco vbi ſteterūt pedes ei9 i quo pdicacōes aplice audiunt qui ſuſtentat totum corpus eccē.

Caſſ pedes ſigt euāgelicas iuſ ſiones ſicut ſcriptum eſt. Quā ſpecioſi pedes euāgelizātium pacē Ibi enim ſteterūt pedes eius vbi fidei veritas probat̄ eſſe fūda ta Surge dn̄e in reqēȝ tuam

Iero Ipſe iā expleſti iuāmen ta reddidiſti votū. iā inue niſti locū deo in cordib9 credentiuȝ iā pduxiſti ex latere tuo eccleſiam ſurge nunc ā morte **Hugo** in requiem tuā ⁊ in glorificatā na turā. ⁊ non ſolū tu ſȝ etiaȝ ⁊ ar cha ſāctificacōniſ tue quaſi dicat Tu prior ſurge vt archa ⁊ eccā qm ſanctificaſti p aſpſionē ſanguinis tui ſurgat poſt te ⁊ p te ſicut apl's dicit. i. ad Cho. xi. Si chriſtus re ſurrexit: ⁊ nos reſurgem9. Poſtꝙ ꝓpha dixit eccām cū xp̄o exaltādā cōſequēter orat vt fideles ei9 virtu tibus ornent̄. quatin9 ⁊ ipſi digni efficiantur cū xp̄o exaltari. Et diſti guit ꝓpha ipſā eccleſiā in duaſ p tes viȝ in prelatos ⁊ ſubditos vn̄ ꝓ vtriſqȝ oāt vt i virtutib9 pficiāt Et primo p prelatiſ dicēs Sacer dotes tui gratiſ ſacramenta mini ſtrātes ⁊ ad obſeqū tuū deputati.

Nico Induant iuſticia ita ꝙ nō ſolū ornent̄ exteri9 ornamentis corpalibus ſed etiaȝ interius virtutib9 vt digne tibi va leāt i eccā miſtrare ⁊ ſancti tui ex ultent ⁊ minores miniſtri eccē ex ultēt te laudēt cū deuocōne mētis i ſigno exteriori apparēte ſcd̄m illd̄ pſal. lxxxiij. Cor meū ⁊ caro mea: exultauerūt in deū viuū. deinde orat propheta ad deum patrem i perſona eccleſie dicens

Iero propter dauid ſeruū tuū: .i. propter filium tuū qui ex ſemine dauid formaȝ ſerui lem ſuſcepit nō auertas faciē xp̄i tui ⁊ clementiā atqȝ claritateȝ filij tui a ſāctis i quibus ipe xp̄s habi tat ⁊ illumiat eos Iurauit domin9 dauid veritatem ⁊ deus pater deo homini inuiolabilit̄ pmiſit.

Caſſio et non fruſtrabitur .eū. Fruſtrari enim ē in irritum pmiſſa deducere. Trāſ lacio romana habet. ⁊ non penite bit eum idest nō mutabit **Iero nimus** Ergo deus pater non fruſ trabitur idest nō euacuabit pro miſſum ſed adimplet dicens. de fructu ventris tui. ⁊ de filijs ſpūali bus p tuam doctrinaȝ in fide nutri tis. Nos ſumus fructus vētris ei9 quos ſpiritualit̄ tāꝙ ex vtero ge nerauit **Hugo** Sicut iacobus .ij. caplo dic. Volū tarie nos genuit verbo veritatiſ ſue ponā ſup ſedē tuā ⁊ faciā platos ⁊ doctores eccleſie qui tuā doctrinā euangelicam predicabunt

Caſſio In illius enim ſede .recte ſedere quiſ dici tur cui9 precepta docere mōſtrat̄

Hugo Hoc verificatū eſt in apoſtolis de quibus
i alio pſ̄. dī. Pro p̄rib⁹ tuis nati ſūt
tibi filij: cōſtitues eos principes ſu
per omnē terraꝫ. De quib⁹ p̄latis
⁊ doctorib⁹ eccleſie p̄dictis adhuc
ſubdit. [Si cuſtodierit filij tui]
videlicet apoſtoli ⁊ doctores eccle-
[teſtamentū meū] .i. decē precepta
legis. [⁊ teſtimonia mea] videlicꝫ
mandata euāgelica q̄ de mea volū
tate teſtificant. [hec q̄ docebo eos]
p Moyſen ⁊ p̄ teo xp̄e. qꝛ lex p Mo
yſen data eſt. ⁊ veritas per Jeſum
xp̄m facta: vt habet̄ Jo .i. [Et]
etiam fi [filij eoꝝ] qui p eos credi
turi ſūt: cuſtodierint hec p̄cepta et
mandata ope adimplendo. [vſq3 i
ſeculū ſedebūt ſup ſedē tuā] .i. ſine
fine tecum regnabunt.

Caſſ. His ergo ſedes dn̄i habi-
tur: qui participes regni
eius eſſe meruerūt: ſicut dicit ipſe
xp̄us in euāgelio Pat̄ volo vt vbi
ego ſum ⁊ ipſi ſint mecum.

Hugo Hoc aūt ꝓmiſit dn̄s
non ꝓ meritis eoꝝ:
ſed gratis. Vnde ſubditur [Quo
niā elegit dn̄s ſyon] .i. eccleſiā nul
lo merito p̄cedente: ſed ſola gratia
[elegit eam in habitationeꝫ ſibi]
Vnde Apoc. xxi. dicit̄. Ecce tabña
culum dei cū hoībus: ⁊ habitabit
cum eis.

Caſſi. Jlla enīꝫ maieſtas
ſūme bona: ſūme be
ata: ſūme potēs. q̄uis vbiq3 ſit to
ta: tamen beatoꝝ pectora poſſidēs
habitacula ſibi facit: quos ſue mi
ſericordie virtute elegit. Deinde cō
firmat dn̄s v̄ba ꝓphete p ſe: dicēs.

Hugo [Hec requies mea]
videlꝫ eccl̄ia aut queci
q3 fidelis aīa a peccatis mūdata: ē
dom⁹ dei [in ſeculū ſeculi] .qꝛ ipāꝫ
inhabitat in p̄nti p grām: ⁊ in fu
turo p gloriam.

Aug⁹ Non enīꝫ de
us pater ali
quādo turbat̄ vt requieſcat: ſ3 dic
ſe requieſcere in nobis. qꝛ nos in il
lo requiē habem⁹. [hic habitabo
qm̄ elegi eā] q̄ſi dicat. Hec hītatio

hugo mea erit ex pura gratia
mea: q̄ dat ipſi eccleſie
benedictionē. Vnde ſubdit. [Vi
duam eius] ſcilicet eccleſiam aut
oēꝫ animam.

Caſſ. que omni auxilio
mundano vidua
ta: ſolam ſpeꝫ ſuā ponit in domino.
Eccleſia enī q̄uis ⁊ ꝯiugatas ⁊ vir
gines ꝯtinere videatur: vidua tamē
dī. qꝛ p̄ſidio ſeculari deſtituta ſpeꝫ
ſuam in celeſti ſpōſo repoſuit qui
eam de fuſca pulchraꝫ: de erronea
rectā: de crudeli piam: de caduca fir
miſſimaꝫ fecit.

hugo Hanc inquit
xp̄i eccleſiam
[benedicēs] benedictiōe gratie in
p̄nti [benedicam] benedictōe glīe
in futuro: cum dicetur electis illud
Math. xxv. Venite benedicti p̄ris
mei p̄cipite regnū. [paupes eius]
videlicet eccleſie q̄ non preſumūt
de ſuis meritis: ſed iugiter ſuos
defectus ꝯſiderātes: in ſola dei mia
ſpeꝫ ſuā ponūt. Hos inquit dn̄s [ſa
turabo panibus].

Aug⁹ Simus pau
peres ⁊ tunc
ſaturabimur. Multi p̄ſumentes de
hoc ſeculo: et ſuperbi xp̄iani ſunt
q̄ odeꝛunt xp̄m: ſed non ſaturant.

Saturati ſūt enīʒ: ⁊ habundant in
ſupbia ſua· De talibꝰ dicit̄ Obpro
briū habūdantibꝰ ⁊ deſpectio ſu
pbis Iſti habundāt · ⁊ ideo mādu
cāt ſed nō ſaturant̄ Et q̄d de ill' dic
tū eſt in pſal· Mādacauerūt ⁊ ado
rauerūt oms̄ diuites tre Adorant
xp̄m· venerant̄ xp̄m· ſupplicāt xp̄o
ſed nō ſaturāt̄ ſapia ⁊ iuſticia ip
ſius Quare.ꝙ quia nō ſunt paupes
Paup dei· ī aio ē nō ī ſacco · Proce
dit aliq̄ñ hō habens plenā domū·
vbertes tras· multa p̄dia· multum
auri ⁊ argenti: nouerit ꝙ in ipis ñ
eſt p̄ſumēdū huiliat ſe deo· facit in
devnde co ipſiꝰ ita ad deū eigitur
vt nouerit quia non ſolū nihil il
li pſint diuicie ille· ſed īpediūt pe
des ipſiꝰ niſi ille regat ⁊ ille ſubue
niat· et iſte tal' numerat̄ int̄ pau
peres q̄ ſaturātur panibꝰ· Inueis
⁊ aliū mendicū et inflatū aut ideo ī
flatū ꝙ nihil habet· q̄rere tū vnde
iflet̄· Non attēdit deꝰ facultatē ſed
cupiditate ʒ· iudicat eum ſm cupi
ditatem qua inhiat rebꝰ tpalibꝰ·
non ſcd̄m facultatē quā ei nō ɔtin
git adipiſci Ita fit vt oms̄ huiles
ſcd̄ corde ⁊ in caritate gemina cōſti
tutos q̄cquid habuerit in hoc ſe
culo it̄ paupes ſuos numeret deꝰ·
quos ſaturat panibꝰ· Dn̄s ei q̄nqꝫ
panibꝰ paſcit ⁊ ſaciat ſuos fideles
primꝰ ē pais pn̄e · de q̄ dr̄ in alio
pſal· Cinerē tāq̄ panē mādueabā
Item fuerūt m̄ lacrime mee: panes
die ac nocte· Scd̄s eſt pais doctri
ne· de q̄ dr̄ eccleſiaſt· xv· Cibauit il
lū pane vite ⁊ intellectꝰ· Tertius
eſt pais eukariſtie: de quo ſalua
tor dicit Ioh· v Panis que ʒ ego
dabo· caro mea eſt pro mūdi vita·
Quartus ē panis grē· de q̄ dicitur
luce· xi· Panē nr̄m q̄tidianū dano
bis hodie· Quintꝰ eſt pais gl'e de
q̄ dicit̄ luce· xiiij· Btūs qui mandu
cabit panem in regno dei De hijs
panibꝰ ſaturātur paupes ſpū· Se
q̄tur adhuc vox patris [Sacerdo
tes eius idua ſalutari]

nico ⁊ grā ſpūs ſcī [⁊ ſancti
eiꝰ] omnes viʒ fideles in
baptiſmo ſanctificati [exultacōe
exultabūt] ⁊ in domo gaudebunt
leticia pp̄etua **Hugo** p euaſi
one mali ⁊ adepcōe boni [Illuc
] ⁊ i futuro vbi ſcī exultabunt [p
ducam cornu **caſſ** ⁊ fortitudi
dauid] ne ʒ poteſta
tis xp̄i que in illa iudicacōne mon
ſtrāda eſt· vbi ab ipo ſactis etna
premia ɔcedūt̄ Et vt dn̄m xp̄m de
buiſſes aduertē· Sequitur [para
ui lucernam chriſto meo]

hugo ⁊ feci lucnā filio meo·
Lucerna q̄ppe eſt vas
vbi lumen ponitur · Ide ʒ eſt ergo
Ac ſi dicat Ideo ad tātaʒ celſitudi
nem veniēt ſancti ·qui erunt vaſa
in quibus lucebit xp̄s · Vel dicit̄
de eccā militāte· Illuc p̄ducam cor
nu dauid· ⁊ ecce dabo fortitudiem
chriſti· augendo ptāte ʒ eiꝰ ɔtra in
imicos ſpūales · paui lucerna ʒ cri
ſto meo **Jeromꝰ** Iohes bap
tiſta precurſor dn̄i ſaluatoris no
ſtri a deo patre dicit̄ preparata lu
cerna: qui eum in huius mundi te
nebras venturum annunciauit
[Inimicos eius] videlicet iudeos

non credentes [induam cõfuſiõe]
cum viderint dominum in maieſta
te. [ſuper ipſum autem].

Hugo ꝙ ſup chriſtũ. [efflore
bit] i. efficacit̃ et excel
lẽter apparebit. [ſãctificatio mea]
i. ptãs ſãctificandi. qm̃ ſolus xp̃s
ſanctificauit p ſanguinẽ ſuũ eccle
ſiam. Unde Apoſ. ad Eph. v. ait.
Chriſtus dilexit eccleſiã: et ſeipſũ
p ea tradidit vt illã ſãctificaret.

Cas. Audiſtis quid aſcendens
iſte pfecerit. audiſtis quia
nos iocũditate impleuerit. Nam li
cet ab initio cãtica graduũ vniuer
ſa grandeſcãt: licẽ tamẽ iſta dicere
celſiora q̃ de dñi aduẽtu clariſſimo
lumiẽ lampauerũt. Creatore quip
pe prophetato: neceſſe fuit graduũ
creſcere per quem augmẽta ſumẽ
cõſtat vniuerſa. Reſtat nobis i ſe
quẽtibꝰ gradibus pſ. dilcõ primi
et caritas dei. q̃ ſi pura mẽte cõſcẽdi
mus: tũc ad eiꝰ glorioſum perueni
mus aſpectũ: qui eſt benedictus in
ſecula ſeculorũ. Amen.

Pſalmꝰ. Cxxxij.

Ecce q̃ bonũ et q̃ io. Titulꝰ. Canticũ graduum.

Hugo Gradus. xiiij eſt cari
tas fraterna: q̃ facit
fratres habitare in vnũ. Ex iſto ẽ
ſequitur bñdictio et vita eterna.
Recte autẽ ſequit̃ iſte pſ. precedẽ
tem. q: ibi actũ eſt de edificatione
domus dñi que pficitur i caritate:
de qua hic agit̃. Propheta ẽ loquens
de fratrum cohabitatiõe exultat:
dicens. [
Ecce] oſtendẽtis et cõgratulan
tis vox eſt. q̃ bonũ et q̃ iocun
dum] i. q̃ delectabile eſt inq̃ [ha
bitare fratres in vnum].

Jero i. cõcorditer mente et nõ
corpe. Eſau et Jacob fue
runt fratres. Et q: ſil̃ habitabãt
fuit eis cauſã diſcordie. frater meꝰ
carnalis: non tm̃ me amat q̃ntum
ſubſtãm meã. Ergo q: hic frater di
cit: non fratres dicit corpe: ſꝫ frẽs
ſpirituales: quibus eſt cor vnum
et aĩa vna.

Caſſ. Hoc reſpicit ad ca
ritatẽ: q̃n. ſ. perfecti
cõmunibus ſe hortant̃ exemplis.
et alter alterius virtutes imitãdo
mutue dilectionis ſe vinculo cõpre
hendunt. Ipſa eſt enim habitatio
quã dñs querit. non tecta q̃ cõſo
ciant corpora: ſed que animas reli
gioſa ſocietate cõiungit.

Jero Proprie pſalmꝰ iſte ceno
bijs et monaſterijs cõue
nit. Licet em̃ et de eccleſijs intelliga
tur: ſed ibi cõpoſiti aduerſitate vide
tur non eſſe tanta cõcordia: videlꝫ
alius ad domũ ire feſtinat: aliꝰ ad
circũ: aliꝰ in eccleſia de vſuris cogi
tat. In monaſterijs autẽ vnũ cõpo
ſitum et vnus animus eſt.

Cas. Nam vt hanc adunatiõeꝫ
nõ mediocre aliqd bonum
ſed intelligeres eſſe mirabile ſb mi
ſticis cõpatiõibus vſqꝫ ad finem
laus eium digna pſequit̃ cum di.
[Sicut vngentũ in capite qd de
ſcendit in barbã barbam aaron.
Quod deſcendit in orã veſtimẽti

eius: ſicut ros hermon qui deſcen
dit in mon **hugo** Per vngen
tez ſyon tũ ſignifica
tur grã ſpũs ſcĩ. Caput xp̃s eſt.
Barba eniz q̃ ſignũ eſt virilitatis
ſigt aplos: qui fortes fuerũt ĩ bel
lo. Per aaron xp̃s intelligit q̃ cũ ĩ
mũdo non inueniret mundum qđ
offerret. ſeipm obtulit in ſacrifici
uz p nobis. Per oraz veſtimẽti ſig
nificat eccã: p ros hermõ ſigt grã
xp̃i. Nã hermõ itrp̃tat lumẽ exal
tatũ. Mõs ſyon eſt eccã. Eſt ergo
ſẽſus. Habitaẽ ĩ vnũ ẽ iocũdũ tã
q̃ vngentũ .i. grã ſpũs ſcĩ exiſtẽs
ĩ capite .i. ĩ xp̃o qđ .i. q̃ grã deſcẽdit
poſtea ĩ barbã barbaz aaron .i. in
aplos xp̃i q̃ adherẽtes imediate
xp̃o p̃mi ĩ vnũ hitaẽ ceperũt qđ eẽ
vngẽtũ poſtea deſcendit in orã ve
ſtimen **caſſ** .i. in eccãm que vſq
ti eius .ad extremitates ei⁹
ſpũs ſcã grã deſcendit. que baptiza
tos vſq in finẽ ſcli mie ſue digna
cõne ſcĩficat. Jpa eſt enĩ eccã q̃ p
tunicã illaz deſignata ẽ que diuidi
non potuit tpe **hugo** Et etiaz
paſſionis bonũ et
iocũduz ẽ hitare frẽs ĩ vnũ. ſicut ros
hermon .i. grã criſti. Aug⁹ Naz
hermõ hebraice inſ̃pretat lumẽ ex
altatũ: et xp̃s qui eſt lumẽ verũ pri
mo ĩ cruce. poſtea ĩ celo exaltat⁹ ẽ
Q3 frẽs habitant ĩ vnũ. nõ ex ſuis
meritis. nec a ſuis viribus: ſz eſt ex
illius dono et ex illi⁹ grã. ſicut ros
de celo ex ipſius voluntate cadit
hugo q̃ .i. que grã deſcẽdit in
mõte ſyon .i. in eccãm vel in aplos
ac fideles in die pẽthecoſtes in ipõ

monte congregatos. Quoniam
illic .i. in vnanimi cohitacõne frm
mãdauit dñs benedictõem .i. p
cepit vt hic benedicerent deuz. qm
diſcordib⁹ nulla p̃ſtat bñdictõ et
ita deũ bñdicẽtes hẽrent vitaz du
raturam vſq in ſclm ſeculi.
Caſſio Onſa ẽ nobis vnita
tis vtilitas. et declara
tũ quid fraternus poſſit preſtare
affectus. Diligam⁹ ergo fratrem
tanq̃ nos. Amemus dominum ſu
pra nos vt iſta dilectõ proximoꝝ
ad illam nos pducat domini per
fectiſſimam caritatem. Hoc mona
ſteriis. hoc etiaz eccleſiis. hoc ciui
tatibus. hoc villis. hoc heremitis
conſtat eſſe predicatũ. Nullus enĩ
ab iſta fraternitate diuiditur qui
affectum ſancte religionis habẽ
monſtratur. Proſp in libro de vita
cõtemplatiua. Diligim⁹ enim fra
tres tanq̃ nos. qñ ad mores bonos
et ad eternam vitam conſequendã
ſicut nobis eorum ſaluti cõſulim⁹:
qñ nos in eorum piculis cogita⁹
vt nobis ſubueniri optarem⁹. ita
eis ſbueniem⁹. Aut ſi facultas de
fuerit. voluntatem ſubueniẽdi te
ne **Coll** Sicq in proximorũ
m⁹ dilectione pfcã. xv.
gradum ſubſcriptum qui in dei di
lectione conſiſtit aſcendere ſtudea
mus. gratia ac miſericordia domi
ni noſtri iheſu criſti qui eſt bene
dictus in ſecula ſeculorum. Amen

pſalmus Cxxxiii

Ecce nūc be
Titulus Canticū gra
duū. Sicut actū eſt
in pſal. pcedēti de dile
ctiōe pximi: ſic cōiter hic agit de di
lectiōe dei.

Glo. Nō q alia gratia
ſit q̄ diligit deus
et alia q̄ diligit pximꝰ: ſed quia di
uerſos actus habet ipſa gratia.

Caſſ. Preceptū eſt ei. Diliges
dn̄m deū tuū ex toto cor
de tuo. et ex tota aīa tua. et ex tota
virtute tua. et pximū tuū ſicut te
ipſum Qui autē ſic diligit deū: locū
vitijs non relinqt. Vbi enī intret
ſcelus cū totus animꝰ deo occupa
tus eſt. Dyabolus enī vacātia deſi
derāt: nudata pquirit. ſʒ vbi deum
p̄ſentē repit: ſub magna cōfuſione
diſcedit. Vaſcula ipſa cum plena
ſunt aliquo liquore: ſupuenientiū
augmenta non capiūt. Ita et nos
cū diuina caritas totos repleat: nō
erit quo crimen itroeat. Proximū
diligimus ſic nos cū illi malū non
facimꝰ: ſʒ omnes vt noſmetipōs ſi
mili affectiōe tractamꝰ. Diligamꝰ
ḡ frēm tanq̄ nos: et amemꝰ dn̄m
ſup̄ nos. Proſper in liº. de vita cōtē
platiua. Illi deū plus q̄ ſe diligūt
q̄ p eiꝰ amore ſue ſaluti corpali ad
tēpus nō parcūt: ſeipſos tribula
tionibꝰ ac piculis tradūt: nudari
facultatibꝰ pprijs: patrie ſue extor
res fieri: parentibꝰ et vxoribꝰ ac fi
lijs renūciare parati ſunt. et vt to
tum dicā et ipſā mortē corpis non
ſolū non refugiūt: ſʒ etiā libēter ex
cipiūt: ambiētes a corpis ſui vita
magis q̄ a deo aīe ſue vita diſcede
re. Ordinē vero dilectiōis illi puer
tūt. nec modū diligēdi cuſtodiunt
q̄ aut mundū qui cōtēnendus eſt di
ligūt: aut corpa ſua minꝰ diligēda
plus diligūt: aut pximos ſuos nō
ſicut ſeipſos: aut deū plꝰ q̄ ſeipſos
forte non diligunt.

Nico. Hic enī. xv. gradꝰ talis
eſt. q hō ex pfectiōe cari
tatis q̄ntū poſſibile eſt obliuiſcat
ſeculi huiꝰ: et occupet̄ i diuinis laudi
bꝰ q̄ſi mente hitās in ciuitate cele
ſti: ſm illud ad Philip. iij. Noſtra
cōuerſatio in celis eſt. Ad qd pph̄a
nos hortans: ait.

Ecce aſcēſis tot ḡdibꝰ nūc
v in tpe p̄nti vos q̄ eſtis fra
terna caritate cōgregati: et i dei dile
ctione radicati benedicite dn̄o ipm
deuote laudādo ſancte ad ipſiꝰ ho
norem viuēdo bona de ipſo omni tē
pore dicendo: de cunctis beneficijs
eius gratias ei referendo.

Jero. omnes ſerui dn̄i quibꝰ
ira non impat: in quibꝰ
libido non regnat: et quibus vitia
non dn̄antur.

Nic. Qui ſtatis
parati in domo
dn̄i ad ipſā officiandā: quorū ani
mus eſt in dn̄o firmo veſtigio reli
gionis Non enī diſcurrere debet ec
cleſie miniſtri ad venatōes et aucu
pia tanq̄ milites. nec ad negotia
terrena ſicut mercatores.

Hugo Et etiā vos benedicite
dn̄m: qui ſtatis et pſe
ueratis in atrijs domꝰ dei noſtri
et in latitudine caritatis: cuiꝰ latitu
do ſe extendit ad diligendū etiam

inimicos. Caſſ. In noctibus. Sequitur. Hoc eſt in tpe
huiꝰ ſeculi qđ creberrimis tribu
lationibꝰ obſcurat. Extollite ma
nus vrās. elemoſinas dādo. ac il
la bona opa faciēdo. In ſancta. v
t eternorum intentione fiant.

Jero. qꝫ q̄cquid facimꝰ. amo
re xpi faciamꝰ ſicut dicit
apl's Siue mādu caꝰ ſiue bibimꝰ
aut q̄cquid aliud agimꝰ. in noīe
xpi faciamꝰ. Et. cū feceritis q̄ ſcā
ſunt etiā. benedicite dn̄o. q̄ donat
nobis aīm miſericordē bn̄ opandi
et faciēdi elemoſinā q̄ extinguit i
ferni ignes preparatos peccatis.

Caſſi. Sicqꝫ caritate dm̄. a lau
dibus ſacris et pia do
cet opacōne ꝯplendam. Hijs pa
ctis reſpice q̄ꝫ digna retributio ſb
ſequatur. Jero. Benedicat te do
minꝰ ex ſyon. i. de
celeſti ihr'uſalē. q̄ fecit celū ꝫ terrā. viꝫ tā ſpūalia q̄ꝫ corpalia Tu
igit̄ qui feciſti elemoſinā q̄ feciſti
virtutes: a deo premiū ꝫ bn̄dictio
nem eterne vite conſequeris.

Caſſi. Perpendite qꝫ p̄ꝰ oīa
pluralit̄ dixit: nūc pſal
mū ſub ſingularitate ꝯcluſit vt q̄
ante fideles fratres in vnitate col
legerat. mō illi ip'lo iaꝫ dn̄m dili
gēti bn̄dictōis munera pparent.
Quapꝑt ſi volumꝰ eē benedcī amor
ſancte trinitatis ꝫ vnitatis ſancte
ecclē ꝯplectat̄. Retractacō. xv. gra
duū pſalmoꝝ Libet referre quem
admodū vſqꝫ ad ſupnaꝫ ihr'lm g̃
dus iſti pueniunt Primo ſiquidē
gradu viꝫ ad dn̄m cū tribularer.
ſeculi deſignat horrorē. Poſt quē
adūtutū oim ſtudia feſtinat.

nicola. Scdō gradu viꝫ Leua
ui. ꝯcipit̄ quedā fi
ducia habēdi cum diuino auxilio
de ſeculi moleſtijs ac inimici tem
ptationibus triumphum.

Caſſ. In tercō gradu viꝫ. Leta
tus ſū. magnū gaudiuꝫ
eſſe dicitur in eccā dn̄i. pura men
te ꝯſeruata ꝯſeruari. Quarto gra
du viꝫ Ad te leuaui oculos meos.
docet inter quaſcūqꝫ anguſtias ꝯ
ſtanter de dn̄o p̄ſumenduꝫ. donec
miſeratus exaudiat. Quinto gra
du. s. Niſi quia dominus erāt in no
bis. monet vt liberati a periculis.
non nobis aliquid. ſed omnia di
uine gratie applicemus.

Nico. Sexto gradu videlicꝫ
Qui ꝯfidunt. dicitur
qꝫ ſedatis iam paſſionibus p no
ſtrum exercitium virtutis. fidelis
chriſtianus ꝯfidat de ſtabilita
te ac pſeuerantia in bono cum ad
iutorio dei. Caſſio. In. vij. gra
du videlicet
In conuertendo. dicitur qꝫ copio
ſos fructus diuine ꝯſolacōnis ꝫ
retributionis metent in lacrimis
ſeminantes nico. Octauo gradu
videlicet niſi do
minus edificauerit. dī vt pfectio
nem in qua fidelis xp̄ianus cum
dei adiutorio iam pficit ad alios
deriuet p proximi edificacōem. in q̄
ſcit ſe michil poſſe agere ſine dei au
xilio ſpeciali. Caſſiodorꝰ. Nono
gradu viꝫ Bt̄i oēs q̄ timēt. pnūciat̄
cū more dn̄i homo btūs fieri. et vni

uerſa illi ꝓfutura cõcedi. Decim⁹
gradus viꝫ Sepe expugnauerunt
me. infundit ſapientiam deuotis.

Nico. Vt propt̄ tribulacõnez
imminentē a bonis opib⁹
n̄ deſiſtant Caſſiodor⁹ Vnde
cimo gradu viꝫ De profūdis. peni
tentes de ꝓmo viciorū clamāt ad
dn̄m vt in liberādis hoībus q̄nta
diuinitatis ſit potentia ſentiatur.

Nico Et q̄a ex pfectõne habi
ta de facili īſurgit aliq̄s
mot⁹ ſaltē leuis proprie elacõis
dyabolo inſtigāte qui īſidiat̄ homi
nib⁹ pfectis. Ideo ſequitur xij. gra
dus viꝫ. Domine nō eſt exaltatuꝫ
cor meū. in quo virt⁹ māſuetudis
ꝗ huilitatis oſ̄ditur. Terti⁹deci⁹
gradus viꝫ. Memēto dn̄e dd ī quo
ſācte incarnacõis ſit promiſſio

Caſſi. hortat̄ vt hō q̄cq̄d eſt
cordis et opis: applicet
prorſū diuinis obſeq̄is Nico.
xiiij. gradu. viꝫ Ecce q̄ bonuꝫ. Illa
ſpūalis adunacõ de qua actuū. iiij.
dicit̄. multitudis credētiū erat cor
vnū ꝗ aīa vna. fratrib⁹ p̄dicatur
ſup̄ quos bn̄dictō dn̄i ꝗ et̄na vita
puenire monſtratur. xv. gradus
viꝫ. Ecce nūc bn̄dicite dn̄o monet
q̄ hō ex pfectõne caritatis quantū
poſſibile eſt obliuiſcat̄ hui⁹ ſeculi
ꝗ occupetur ī diuinis laudib⁹ q̄ſi
inēte habitans in celis. qua ꝓpter
nos p̄fatos grad⁹ ingit inſpiciē
tes mortiferos ſcl'iuitem⁹ errores
quatin⁹ p̄mijs et̄ne benedictionis
donari mereamur. Per dominum
noſtrum ihe ſū xp̄m cui cū patre ꝗ
ſpū ſācto ē honor ꝗ gl'a in ſſ. Amē

pſalm⁹ CXXXiiij

LAudate no
mē. Titul⁹ all'a. Caſſi
odorus poſt graduatiū
pulcherrimā conſtructõnem que
vſq̄ ad illam caritatem que deus
eſt peruenit. que ſecuros ꝗ felices
in et̄num efficit. Cōgrue nimis po
nitur. Alleluia. vt laudib⁹ domini
ſancta perfruatur eccleſia. cui tale
munus noſcitur eſſe preparatuꝫ
Poſt predictos itaq̄ pſal. gradu
um quib⁹ ad omniū virtutum cul
mē diuina miſeracõne propheta
conſcendit in domo dn̄i ſtantes al
loquitur dicens

LAudate nomē dn̄i Nicola
us Ipſum laudib⁹ extollē
do Laudate ſerui dominū q̄ pecca
toꝝ famuli eē deſiuiſtis Qui ſta
tis in domo domini

Au. Illi enī in eccā
dei dicitur ſta
re: qui in mandatis ei⁹ perſeuerāt
qui in fide non ficta ꝗ ſpe certa vel
firma ꝗ caritate ſincera ſeruiunt do
ꝗ honorant eccleſiam eius. ꝗ non
dant offenſionem male viuendi
eis qui venire volunt ad eam Seq̄
tur In atrijs domus dei noſtri

Caſſio Atrium dicitur ampliſ
ſime domus primus in
greſſus. vbi habitātes ſibi prop
ter frigus focos facere noſcebant
Vn̄ a nebuloſis globis atri fumi
apellata atria quaſi atra tradit an
tiquitas. Et quia nullus ſermo va
cat qui nō aliquod miſteriū conti
nere iudicatur, et illos dicit etiam

dñ; laudãre q᷑ in primo ingreſſu
eccleſie vtpote layci ſtare conſue
ſcunt [L]audate dñm qm̃ bonus
dñs] eſſentialit̃ alios bonos faciẽs

Aug⁹ Ineſtimabili dulcedie
teneor cũ audio bonus
dominus.

nico Ipſe ē enim infinite
bonitatis: propt̃ qđ
eſt ſũme laudabilis. Ideo dicitur
[pſallite nomini eius] qđ ihesus
dicit̃ .i. ſaluator [qm̃ ſuaue ẽ] Vñ
Bernardus ait Ihesus ẽ mel i ore
et melos in aure ac iubilus in cor
de [Qm̃ iacob elegit ſibi dñs: iſrl̃
in poſſeſſionẽ ſibi] Per iacob itel
ligunt̃ actiui cõtra vicia luctãtes.
Per iſrahel cõtemplatiui deũ; mẽ
te videtes. ex q̃bus eccã cõſtituit̃.
quos. q᷑ dñs gratis elegit laudã
dus pre dicatur.

Hugo Et q̃i q̃s q̃re
ret a ꝓphetia
quõ ſcis q̃ dñs elegit ſibi iacob
⁊ iſrahel in poſſeſſionem. Rñdet di
cens [Quia ego] ſpũ ꝓphetico [co
gnoui] noticia fidei ⁊ ꝓphetie ac ex
perientie [q̃ magn⁹ eſt dñs] .i. imẽ
ſus potentia. ſapia. mia ⁊ natura.
Vñ potuit ſciuit ⁊ voluit h° facere
[⁊ de⁹ noſter p̃ omnib⁹ dijs] id ẽ
potentior ſapiẽtior ⁊ benignior.

nico Dicunt̃ eni; dij pticipatiõe
ãgeli ⁊ ſcĩ. q̃bus p̃ eſt ip
ſe de⁹ tanq̃ dñs miniſtris. Iõ ſub
dit [Oia q̃cunq; voluit dñs fecit
in celo] aliq̃s angelos ibi ſtabili
endo. et alios ꝓpter ſupbia; ſuam
deijciendo [⁊ in t̃ra] aliq̃s hoĩes p
grãm ſuã vocãdo. et alios iuſto dei
iudicio licet nob̃ occulto dimitten
do [in mari et in omnib⁹ abiſſis]
aliq̃s tpe tẽpeſtatis mirabilit̃ ſa
nãdo: alijs piclitantib⁹ ꝓpter vẽto
rum flatus [Educens nubes ab
extremo terre] .i. a mari occeano a
quo vt plurimũ eleuant̃ vapores
humidi. ex quibus nubes gñant̃
Eſt aũt iſte occeanus termin⁹ terre
habitabilis [fulgura in pluuia;
fecit] q᷑ frequent̃ in dictis nubib⁹
generant̃ tonitrua ⁊ inde ꝓcedũt
choruſcatões ⁊ fulgura. q̃ t̃minan
tur p hoc q̃ nubes in pluuiã reſol
uuntur [Qui pducit vẽtos de the
ſauris ſuis] .i. de locis hominibus
occultis.

Aug⁹ Quia enĩ flat vẽ
tus. ſentis qua
cã flat vel de quo rõis the; auro re
ductus ſit. neſcis. Debes inde deo
pietatẽ credẽdi. q᷑ ventus nõ flaret
niſi iuſſiſſ; ille q̃ fecit. niſi pduxiſſ;
ille q̃ creauit. Videm⁹ ergo hec in
creatura iſta. laudam⁹ miramur.
et benedicamus deũm.

Hug Sed quia hec ⁊ ſequen
tia plana ſunt ad lrã;.
Ideo ſpiritualiter exponuntur h°
modo [Educens nubes] .i. predi
catores. quia pluunt doctrinis. to
nant minis. et miracul̃ choruſcãt
Hos educit [ab extremo terre].

Nicolaus ſcilicet bedam
ab anglia ſã
ctos dominicum et anthoniu; ab
hiſpania: et ſic de pluribus alijs a
finibus terre oriundis [fulgura in
pluuiam fecit].

Glo id eſt minas de
futuro iudicio
ad miam. Predicatores nanq; et
terrent eterna ſupplicia comminã
do: et mulcent promittẽdo eterna

gaudia **Nicolaus** ⌊Qui ꝑcuſ-
ſit egyptũ cũ primogenitis eorũ⌋ ...

gaudia Nicolaus ⌊Qui ꝓduc
ventos de theſauris ſuis⌋ .i. ipulſus
ad bonum ex occultis ſue deitatis
⌊q̃ pcuſſit primo geita egypti⌋ .i. i
icia peccati videlicet ſupbia ⁊ aua
riciam. vñ eccleſi. x. dicitur Iniciũ
oĩs peccati ſupbia. ⁊ .i. ad thi̅ .
vi. Radix omniũ malorũ eſt cupi
ditas. Per predicacõem igitur ſã
ctorum dñs pcuſſit hec vicia ⌊ab
hoie vſq₃ ad pecus⌋ .i. a maioꝛe vſq₃
ad minimũ. vel a docto vſq₃ ad in
doctum. Quõ autem hmõi pctã de
ſtruxit: ↄſequent declarat dicens.
⌊Miſit ſigna ⁊ ꝓdigia⌋ .i. mira
cula quib⁹ p̃dicacões ſanctorum
cõfirmabantur ⌊i medio tui egyp
te⌋ videlicet in medio mũdi vel pa
lam ⁊ manifeſte ⌊in pharaonez ⁊ i
omnes ſeruos eius⌋ .i. cõtra demo
nes ⁊ miniſtros ei⁹ ⌊Qui pcuſſit
gẽtes multas: ⁊ occidit reges foꝛ
tes⌋ ipſos ad fidẽ conũtendo. Per
talem modum loquendi dictũ fuit
btõ petro de cõuerſione cornelij et
amicorum eius. actu. x. Surge pe
tre ⁊ occide et cetrã **Hugo.** ⌊Seon re
gẽ amoꝛre
orũ: ⁊ og regez baſan⌋ Hos moy
ſes occidit vt habetur numeri. xxi.
⁊ poſſedit regna eorum cũ ꝓhibe
rent filios iſrahel tranſire per fi
nes ſuos ⌊⁊ omnia regna chanaã⌋
vbi dñs occidit p ioſue ⁊ filios
iſrahel. xxxi. reges vt habetur io
ſue. xiiij. Tipica intpretacõne ſeõ
idem ſonat quod temptacõ oculo
rum. ⁊ ſignificat luxuriam vel ſpi
ritũ luxurie. q̃ eſt rex amoꝛreorum
.i. amaricantium. quoniã luxurio

ſi poſt peccatũ penitẽnt ⁊ amaritu
dine toꝛquentur: luxuria enĩ futu
ra cruciat. preſens non ſaciat. pre
terita non delectat ſed magis affli
git. vt dicit boecius. Og interpretat̃
congregans vel coadunacio. ⁊ ſig
nificat auariciam vel ſpiritũ aua
ricie. qui dicitur rex baſan .i. ↄfuſi
onis que debetur auaris Iuxta il
lud. Obprobrium habundantib⁹
Chanaã dicitur poſſidens. ⁊ ſigni
ficat ſupbiaz. que vult omnia poſ
ſidere idẽ ſuppeditare. Hos reges
occidit dominus in cruce videlicet
ſpiritum luxurie. dolorum amaritu
dine. ſpũ auaricie. ſua pauptate
⁊ nuditate: atq₃ ſpiritũ ſupbie ca
pitis inclinacione ⁊ nimia humili
acio ne **Nicol.** Poſtq̃ domin⁹
hec omĩa deleuit
atq₃ ſubuertit: nos p cognicõnez
ſuam in hereditatem ppetuam aſci
uit .i. vocauit Vñ ſubditur ⌊Et
dedit terram eoruz hereditatẽ. he
reditatẽ iſrahel populo ſuo⌋

Caſſio. Verſus iſte declarat
ꝓpoã illa nõ ad lrãm
debẽ ſuſcipi: ſ; ſpiritali expoſicõne
ſentiri. Nã terra ꝓmiſſiois iſraheli
co pplo nõ eſt hẽditas data: q̃ eã
ſuis offenſionib⁹ amiſerunt. S; ſb il
loꝝ p̃figuracõe t̃ra ꝓmiſſiois pro
p̃e dat̃ ſine dubio xp̃ianis: quã eter
na pace cuſtodiãt **Hugo** Ter
ra iſta ẽ celeſtis patria i q̃ demones
creati fuerũt. quã ꝑ ſua ſupbia p
diderunt. Hãc deus demonib⁹ eiec
tis dedit fideli populo ſuo xp̃iano i
ppetuum poſſidendã: propter qd
dicitur hereditas Vnde eccleſiaſt.

xi. Sedes ſupboꝝ ducū dñs euĕtit:
et fecit mites ſedere ꝓ eis. Propt
qd demones cōcitant īuidia con
tra fideles: qui eoꝝ poſſident here
ditatē. Pro hijs aūt factis ſequitur
exultatio: et laus iuſtoꝝ cū dicit.
D Omine q̄ malos eiecīſti: ⁊ ꝓ
eis poſuiſti bonos nomen tuū in
eter- **Nico.** ſit laudabile a nob
nū . dñe memoriale tu
um ⁊ memoria beneficioꝝ tuoꝝ
remaneat in generacōe ⁊ genera
tionē ⁊ in gñationibus ſibi ſucce
dentib⁹ ſicut videm⁹ impletū. Cām
tante laudis ſubiūgit. Quia iudi
cabit q̄ dicat. Jō laudabilis eſt
qꝛ iudicabit dñs pp̄lm ſuū iudi
cio approbacōis. ſeparādo bonos
a malis in iudicio futuro et ī ſer
uis ſuis deprecabitur. l.
Col. Orant deū boni ⁊ mali: ſꝫ
ad vitam eternā nō exau
dit deus niſi bonos. Ꝓn̄ ḡ dicitur.
et in ſeruis ſuis deprecabit. qꝛ ad
eoꝝ preces q̄ in eius ſeruicio pſe
uerant inclinat vt eos ad eternā
ſalutē exaudiat. Trāſlacio rōna
bꝫ. et in ſeruis ſuis ꝯſolabitur.
Cal. Vtiq3 dñ illis p̄mia pmiſ
ſa reſtituet: q̄ hic ꝓpter no
men eius laborioſa cōtencōe vexa
ti ſunt. De q̄bus ſcriptū ē. Bt̄i qui
lugent: qm̄ ipſi ꝯſolabunt. Poſt
q̄ ſe laudib⁹ dñi ꝓpheta ſufficiēter
expleuit: cōuertit ad errorē genti
um deſtruendum dicens.
Nico. Simulachra gētiū
ſupple ſūt argentū et
aurū quantū ad materiā. ⁊ ſunt
opa manuū hoim quantū ad
formā artificis facta. Os hñt ſi
militudinarie et nō loquent. ocu
los hñt ⁊ nō videbūt. Aures ha
bent ⁊ nō audiēt: neq3 enī ē ſpūs i
ore ipſoꝝ. Et ido ex quo nō habēt
ſpm̄: nō pñt habere opa vite que
mediantib⁹ ſpiritib⁹ exercent. vt
dī in libro de dīa ſpiritus ⁊ aīe.
Cassio. Deridet ꝓpheta ſimu
lachra gentiū ne au
rea ſigna deos q3 argētēos colant.
qꝛ deus ipſoꝝ itēger nichil ꝓdeſt
eis. ſed cōfractus valet ad aliq̄d
ſi ex eo pecunia cōficiat. Intēde aūt
q̄ in iſtis verſib⁹ et in. cxiij. pš ha
bunde gentiū ſimulachra deriſa
ſūt. vt q̄s prima ꝯmonitio nō cor
rexiſſet: repetita denuo verecūdia
cōmo- **Col.** Moralis expoſitio
neret. hoꝝ verſuū in dicto
cxiij. pš deſcripta ē. Sequit poſt de
riſam gētiliū vanitatē digna ſnīa
cum dī. Similes illis fiāt qui fa
ciunt **Nico.** viꝫ artifices. qꝛ
eā. carent vita ſpū
ali ſic ydola carent vita ſēſibili. et
oīs q̄ ꝯfidūt in eis. ſ. idoloꝝ cul
tores. qꝛ ꝯfidūt in nichilū. ſicut et
ydolū nichil ē. ſic dicitur. i. ad co
rinth. **Hugo** Domus. i.
viij. familia vel cō
gregatio iſrahel. i. xpianoꝝ fide
liū q̄ deū oculis mētis p fidē nō fi
ctam aſpicitis. bñdicite dño deū
laudādo vite ⁊ lingua. domus aa
ron viꝫ vos plati. bñdicite dño
ipm̄ digne laudādo. Dom⁹ leui
vos videlicet miniſtri ecclē. benedi
cite dño benedcōe laudis. et vos
qui timetis dñm ⁊ q̄ domino in

qualibꝫ cōuersacōe fuitis benedi
cite dn̄o debita gratiarum actōne.
Auguſt9 Et nos oēs vna vo
ce dicamus bn̄dict9 dn̄s ex ſyon.
Caſſ idest ab eccleſia militā
te quā ipſe dn̄s xp̄s ſua
ſcā incarnacōe viſitauit. qui nunc
habitat Nico .i. in ecclā triū
i ihr'lm phāte in qua
habitare dicit eo ꝙ ibi magis ē lu
cet gl'a ſua ꝗ̄ ſādi ex quib9 ɔſtrui
tur ihr'lm illa celestis etna felici
tate ſpeculantur. Mirabilis ꝑ ſal.
ad deuotiſſimos populos iſtruen
dos. Nichil enim poſt tanta benefi
cia reddere poſſumus niſi vt ſicut i
ꝑncipio h9 pſal. dcm̄ eſt dn̄m no
ſtrum trina cōfeſſione laudemus
Benedicam9 patrem ⁊ filiū cū ſan
cto ſpū vnū atqꝫ oīpotētem deum
vt. ſicut non eſt in illa natura diſ
tancia ita non ſit in ipā laude diū
ſitas. Hec eſt reuera laus q̄ nos re
ficit. hoc pabulū quo aīa deuota
ſagīnatur in qua tm̄ reficimur vt
nulla delectacio ſimilis eſſe videat
Ipſum itaqꝫ mō bn̄dicam9 vt euꝫ
i eternū cū angelis laudare mereā
mur cui eſt honor ⁊ gloria in ſecu
la ſeculorum Amen

pſalmus Cxxxv

Confitemini
domino quo. Titulus
All'a Hugo Iſte
pſal. totus eſt de laudibus dei vbi
multa laudabilia dicūt: ſꝫ maxīe
hic miſericordia dei cōmēdat. Vn̄
cū diuſa ſint inicia verſuū: tn̄ finis

ē vn9 om̄niū. qꝛ q̄cquid ħ dicit. ad
miam dei refert ꝑ quā ſubſiſtunt
om̄a opa eius que hic recitantur
Caſſio Merito ḡ ſepi9 ipā mi
ſericordia repetitur q̄
oīa in nobis idulgētiſſimis mune
rib9 opat. Nā ſi cām tāti ſecreti diſ
cutias. demētia dn̄i eſt omne qđ
viuim9. mīa ꝙ valem9. Que ꝓpt
nec ab oē noſtro. nec a corde debꝫ
diſcedē. q̄tin9 ⁊ ipā dignet iugi tu
itiōe ſuare. Per totū pſal. ꝓ ħa
loqt. ꝑma eniꝫ pte magnificentia
dn̄i exponit vt toti9 orbis cōdicō de
daretur cum dicitur
Confitemini dn̄o .i. cōfeſſione
laudis. Sepe dixi9 ad laudes
dn̄i ⁊ ad deploranda pctā coīt pti
nē: hic āt nō vnū ex duob9 ſꝫ vtrū
qꝫ accipiēdū eſt. Docet ei btōs vi
ros laudes dn̄i iugit dicē: ⁊ ꝑterita
pctā deflē. Sic ei iuſtos itelligim9.
ſi ɔuſi a malo illa dāpnēt q̄ aliqn̄
mala geſſerit. Sic aplus paul9 de
ꝑteritis mal' dicit. Nō ſū dign9 vo
cari aplus: qꝛ pſecut9 ſū ecclāꝫ dei.
Seqt Hugo .i. qm̄ bon9 .i. effec
tiue: qꝛ ab ipō fluit oē bonū .i. qm̄ in
i etnū mīa
ei9 .i. Au Licꝫ miſſis iuſtis
i vitā etnā: iniq̄s
āt i cōbuſtionē etnaꝫ nō ſint dein
ceps futuri quoꝝ adhuc miſereā
tur de9. recte tn̄ intelligi pōt i etet
nū futura mīa ei9. quam ſuis fide
libus largitur. nō qꝛ i etnū miſe
ri erūt. ⁊ iō i etnū mīa ei9 indige
būt: ſꝫ qꝛ ipā btitudo quā miſericor
diter miſeris preſtat vt eſſe miſe
ri deſinant et beati eſſe incipiant
nō habebit finem. Ideo i eternuꝫ

miſericordia eius. Qz enī iuſti eri
mus ex iniq̄s. ſani ex infirmis. vi
ui ex mortuis. immor̄tles ex mortali
bus. ⁊ btī ex miſeris. ei9 mīa eſt q̄
hic pctā donat: et in futuro ſine fi
ne coronat. Hic dat grāz: ibi gl'az
nico Nota q̄ hec clauſula. qm̄
in eternū mīa ei9 xxvi. vi
cib9 ponit in hoc ps̄. eo q̄ ſic rabi
ſalomon dicit. a principio mūdi
vſq3 ad dationez legis in mōte ſy
nai fuerūt. xxvi. gn̄acōes in q̄bus
mūdus fuit ſuſtētatus ſola dīna
miſeracōe. Iſte āt. xxvi. gn̄acōes
ſic colligunt ex ſcriptuā. Nā gene
.v. hēt q̄ adā genuit ſeth. q̄ ſeth
genuit enos. q̄ caynam. q̄ malale
el. q̄ iareth. q̄ enoch. q̄ mathuſa
lem. q̄ lamech. q̄ noe. q̄ ſem. Item
habet gen. xi. q̄ ſem genuit ar
faxat. q̄ ſale. q̄ heber. q̄ phalech. q̄
ragau. q̄ ſeruch. q̄ nachor. q̄ tha
re. q̄ abrahā. q̄ yſaac Itē geneſis
xxi. yſaac genuit iacob. geneſis.
xxv. iacob genuit leui. et geneſis
xxix. Leui genuit caath. exo. vi. ca
ath genuit anrā. q̄ moyſen. q̄ ger
ſon. exo. ij. Et in hac gn̄acōne fuit
data lex Sequit Confitemini de
deoꝝ i. angeloꝝ ⁊ hoīm iuſtoruz
qui dicunt dij pticipatiōe vel adop
tione iuxta illud Mat Ego dixi dij
eſtis Confitemini dn̄o dn̄oꝝ i.
xp̄o dn̄o principuz ter̄e. iuxta illud
apoc̄. i. princeps regum terre.
Caſſi Sicut in p̄dictis tribus
verſib9 appoſitū eſt. Cō
fitemini: ita ⁊ p oēs verſus q̄ vari
ant vſq3 in finē. ɔfitemi
ni ſubaudiendū eſt. nico

Qui facit mirabilia magna ſo
lus i. tali9 nature virtutē excedētia.
Hugo Qui fec̄ celos i. viz
ethereū. ſydereū. cri
ſtallinū. ⁊ empireū in intellectu
i. in ſapia ſua. Iuxta illud. Oīa
in ſapientia nicola Qui fir
feciſti. mauit tē
ram ſuper aq̄s i. iuxta aq̄s ſcd̄m
coēm modū loquēdi q̄ dr̄ Taliſ ci
uitas ē ſup mare. ⁊ talis ſup ſeca
nā Qui fecit luminaria magna
q̄ āt ſūt illa ɔſequent declarat. di.
Hugo Solē in ptātē diei
vt eēt lux illuminans
diē Lunā ⁊ ſtellas in ptātem no
ctis ad illuminandum noctem.
Aug9 ſubaudi dn̄m oīa hec
in ſapia ſua feciſſe. ſic
de celis predictum eſt.
nico Poſtq̄ dixit q̄ ſolus de9
fecit. ɔſequent incipit di
cere q̄ p angelos vel hoīes fecerit.
Vn̄ ſeq̄tur Qui pcuſſit egiptū
in mltis plagis cū p̄mogenitis co
ruz Iſta fuit decīa plaga vt habe
tur Cal Et q̄ hec iux̄ hyſtoriā
exo. nota ſit. Videam9 q̄d
hic ſpiritalit magis poſſit itelligi
Percuſſit enī egipti p̄mitia q̄n ſe
culi iſti9 dāpnauit gloriaz q̄ puta
bat eē pcipua. Nā luxus. ſupbia.
auaricia q̄ p̄mogenita ſūt mūdi
Ipa enī p̄mo gn̄at peſſi9 vent. ⁊ il
lud caros filios āplectit dū rerum
iſtaꝝ cupiditate ꝯgratulat. Hec dn̄s
pcuſſit qn̄ a regulis ſue dimitatis
exclu hugo Nā luxuriā pcuſ
ſit. ſit v̄gitatē laudā
do. mūdiciā cuſtodiēdo ⁊ ieiunādo

Supbiā pcuſſit rgnū reſpuēdo· pe
des diſciplorū lauādo ac hūilitatē
docēdo· Auaricā pcuſſit i hꝰ mūdo
nil poſſidēdo ⁊ oīa hꝰ ſcli relinqre
ꝯſulēdo [Qui eduxit iſrl de medio
eo Caſſ De medio egipti edu
rū] cit iſrl ·qn̄ ſcōs ſuos
a cōuerſacōe peſſimorū librāt ⁊ a
mūdi iſtiꝰ habitacōe terrima i lu
cē ſue veltatis adduc̄· Hoc āt facit
[i manu poteti] ·v· i actōne fortiſſi
ma] ⁊ i brachio excelſo] ·i· i ſingu
lai ſua oipotētia [Qui diuiſit maē
rubꝫ in diuiſiones] Hugo nō
ꝙ aq̄ illiꝰ mais ſit rubra· ſꝫ ꝙ litto
ra eiꝰ rubea ſūt· Jdo ſbdic̄· mare ru
brū in diuiſiones· Et hoc dixerīt ali
q̄ ꝙ maē rubeū ſuit diuiſū in xij lo
cis ita ꝙ q̄lꝫ tribꝰ hūit viā p ſe diſ
tinctā ab Caſſ Et idō B in pl̄i nu
alijs mero poītū ē· in
diuiſiones· ne putareꝰ mare rubꝫ
vno itinē fuiſſe trāſmiſſuꝫ Col
lector Hoc tñ iprobat Nicolaꝰ
de lira exodi· xiiij· ⁊ addit ꝙ hic di
uiſiōes in pl̄i dicūt̄· eo ꝙ aq̄ erant
eis p muro a dextris ⁊ a ſiniſtris·
hu Spūaliter vo mare rubruꝫ
ſignificat preſens ſcl̄m vt
dicit gloſa eo ꝙ ē plenuꝫ amaritu
dine ⁊ miſerijs mltis· hoc diuiſit
deꝰ i diuiſiōes· ꝙ facit fideles ſuos
trāſire de mūdo ad celū diuerſiſ ac
varijs modis Quidā eñi i ꝯiugio
ſaluant̄ q̄dā i viduitate: q̄dā i vgi
nitate· q̄dā i religione: q̄dā in pla
cōe: q̄dā i Caſſ Alī p elemoſi
ſubiectōe nas· alī p aſſi
duā ſupplicacōnē· alī p excellētiſſi
mā caritatē· Sicqꝫ mltis diuiſioni

bus p huius ſcl̄i mare tranſit ad
domi hu Vnde de augꝰ· legit̄ i
nū ·libro cōfeſſionū ꝙ cō
ferebat cuꝫ ſocijs ſuis q̄s eēt aptꝰ
modus viuendi deo ſic affecto vt
ipē Augꝰ erat ad ambulādum in
via dei· i qua alius ſic· aliꝰ ſic ibat
[Et eduxit iſrahel] ·v· populuꝫ
criſtianum [p medium eiꝰ] diuer
ſis modis vt predictū eſt [Et p
cuſſit pharaonē ⁊ virtutē] idest
exercitum [eius in mari rubro]
Jero Si iſrahel idest veri chri
ſtiani in quibus dolꝰ nō
eſt ſumus· deus pugnat pro noƀ
⁊ nos tacebimꝰ ⁊ proſternet dy
abolū cum ſatellitibus ſuis ne no
bis nocere Caſſio [qui tradu
valeant ·xit populū
lum ſuum] videlicet chriſtianum
[p deſertum] quādo p hoc ſeculuꝫ
tranſire facit illeſum· Nā qui terre
nis inheſerit ad premia diuina non
puenit· Deſertus ideo dicitur mū
dus· quia dei electione priuatus ē
Soli· n· euadunt qui mundi iſtiꝰ
mala pertranſeūt [Qui percuſſit
reges magnos Hugo Ad litte
ram ſeptem fuerunt gentes in ter
ra illa ⁊ quelibet gens habebat re
gem ſuum quos percuſſit dominꝰ
per iudeos· vnde ſubdit [⁊ occidit
reges fortes] ſcilicet chananeum
ethēum pherezeum· gergeſeum·
amorreum· iebuzeum· Per hos
ſeptem reges ſignificantur ſepteꝫ
vicia capitalia que a nobis repel
lit dominus ⁊ occidit· quādo nos
ad mādata ſua morum ſanctitate
pduxerit· Omēs iſti reges origiñē

ſoliditati celeſti: et ſit in templo dei vnde iam non cadat.

Hugo Et ideo fidelis q̄plus tẽptatiõibꝰ pulſus quotidie leuatos h̄z oculos in manus dñi: donec pietate motus iubeat flagellanti vt ceſſet.

Augꝰ Plange o hō q̄diu viuis in terra: ſiue felicit̄ viuas: ſiue in aliqua tribulatõne cõſtitutꝰ ſis: clama. Miſerere nr̄i domine miſerere noſtri.

Hugo Duplicẽ deprecat̄ miſericordiã: vt viz in corpore liberet̄ a pſſuris. et in aĩa a peccatis. Et neceſſe hẽmꝰ vt miſerearis. Quia multum repleti ſumꝰ deſpectione.

Augꝰ quia omẽs q̄ in xp̄o pie volũt viuẽ neceſſe ẽ vt patiant̄ opprobria: et cõtẽnantur ab his qui impie volũt viuere quoꝝ felicitas terrena eſt. Irridẽtur illi qui futura bona felicitatem vocant: q̄ corpales oculi videñ non pñt. Et dicũt eis amatores mũdi. Quid credis inſane? Vides qd̄ credis? Reuerſus eſt aliqs ab inferis et retulit tibi qd̄ ibi agat̄? Ecce qd̄ ego amo video et fruor. Deſpiceris quia ſperas qd̄ non vides. et deſpicit te ille q̄ q̄ſi videt qd̄ tenet. Noli turbari: quia cum moriet̄ ille: diuitias ſecum non affert ad inferos. Et quia nos ea q̄ futura ſunt ſpamꝰ: et futurã felicitatem ſuſpiramꝰ: repleti ſumus deſpectõe et cõtẽptu ab his q̄ felicitatẽ q̄rũt vel hñt in iſto ſeclo

Nico. Nec mirũ ſi aĩaz implo to. Quia multum repleta ẽ aĩa noſtra. et vita nr̄a ſuple repleta eſt afflictõe et cõtẽptu. Et modus loq̄ndi eſt dolentis: qui ex vehemẽtia doloris trũcat verba ſua. ppter qd̄ aliquid ſupplendũ eſt ad habendum intellectum.

Hugo Deinde oñdit a quibꝫ deſpicitur dicẽs. Opprobriũ habũdantibus et diuitibus. Et etiã ſumꝰ deſpectio ſupbis. quia diuites hic ſpernunt pauperes: et ſupbi cõtemnũt humiles. Verũ his in futuro iudicio fit alt̄na cõfuſio: vbi ſupbi diuites erũt in opprobriũ: qñ demergent̄ in gehẽnam. Tunc de illis quos deſpexerũt dicent illud Sap. v. Hi ſunt quos aliqñ habuimꝰ in deriſuz et in ſimilitudinẽ improperij. Nos inſenſati vitaz illoꝝ eſtimabamꝰ inſaniã et nez illoꝝ ſine honore. Ecce quõ cõputati ſunt inter filios dei: et inter ſanctos ſors illoꝝ eſt. Ergo errauimꝰ a via veritatis. Quid nobis pfuit ſupbia noſtra: aut qd̄ diuitiaꝝ iactantia cõtulit nobis? Tranſierũt hec omnia tanq̄ vmbra.

Caſſ. Intueamur virũ qui iaz q̄tuor gradibꝰ aſcẽderat in precũ pſeueratõe mirabilem: et nullis irriſiõibꝰ deficientẽ: ſ; demẽtiuz inuidiã ſuſtinentẽ: et diuerſas moleſtias vno medicamĩe curantem: p hoc videlz q̄ oculos ſuos ſp leuat ad dñm: q̄ eſt bñdictus in ſecula ſeculoꝝ. Amen.

Pſalmꝰ. Cxxiij.

Niſi quia dñs erat in no. Titulꝰ. Canti.